

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-02740/2013-ERU

V Ostravě dne 2. května 2013

Číslo jednací: 02740-7/2013-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. KO-02740/2013-ERU, zahájeném dne 18. března 2013 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, s účastníkem řízení, společností HORKON s.r.o., IČ: 268 64 070, Jistebník 377, 742 82 Jistebník, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, společnost HORKON s.r.o., IČ: 268 64 070, Jistebník 377, 742 82 Jistebník, se tím, že v rozporu s ust. § 46 odst. 8 písm. c) a ust. § 46 odst. 12 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, prováděl dne 12. září 2012 v Havířově - Podlesí na ulici Dlouhá třída u domu č. p. 1143, v souvislosti s realizací stavby "Dešťová kanalizace – C 301 dešťová kanalizace na ulici Nad Terasou, C 302 dešťová kanalizace parkoviště u Dlouhé Třídy, C 303 Dešťová kanalizace na ulici Tajkovského" výkopové práce v ochranném pásmu podzemního elektrického vedení vysokého napětí, kdy při provádění těchto výkopových prací došlo k přerušení kabelu vysokého napětí, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jeho provozu, dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů.

II. Dle ust. § 91a odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení, společnosti HORKON s.r.o., IČ: 268 64 070, Jistebník 377, 742 82 Jistebník, za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 20 000 Kč** (slovy: dvacet tisíc korun českých), která

je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 05313.

III. Dle ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení, HORKON s.r.o., IČ: 268 64 070, Jistebník 377, 742 82 Jistebník, ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 053131.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 18. března 2013 Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) zahájil ve smyslu ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) správní řízení z moci úřední s účastníkem řízení, společností HORKON s.r.o., IČ: 268 64 070, Jistebník 377, 742 82 Jistebník (dále jen „účastník řízení“), ve věci možného podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), kterého se měl účastník řízení dopustit tím, že v rozporu s ust. § 46 odst. 8 písm. c) a ust. § 46 odst. 12 energetického zákona prováděl dne 12. září 2012 v Havířově - Podlesí na ulici Dlouhá třída u domu č. p. 1143, v souvislosti s realizací stavby „Dešťová kanalizace – C 301 dešťová kanalizace na ulici Nad Terasou, C 302 dešťová kanalizace parkoviště u Dlouhé Třídy, C 303 Dešťová kanalizace na ulici Tajkovského“ výkopové práce v ochranném pásmu podzemního elektrického vedení vysokého napětí, kdy při provádění těchto výkopových prací došlo k přerušení kabelu vysokého napětí, a touto činností měl v konečném důsledku ohrozit spolehlivost a bezpečnost jeho provozu.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontroly, zahájené dne 18. prosince 2012 podle ust. § 12 odst. 2 písm. a) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

Kontrola byla provedena na základě pověření Úřadu č. j. 16249-2/2012-ERU ze dne 20. listopadu 2012, vydaného ve smyslu ustanovení § 9 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů. Na základě provedeného místního šetření byly účastníkem řízení Úřadu předány podklady, které kontrolní orgán požadoval při zahájení kontroly.

II. Kontrolní zjištění

Při kontrole bylo zjištěno, že účastník řízení prováděl dne 12. září 2012 v Havířově - Podlesí na ulici Dlouhá třída u domu č. p. 1143, v souvislosti s realizací stavby "Dešťová kanalizace – C 301 dešťová kanalizace na ulici Nad Terasou, C 302 dešťová kanalizace parkoviště u Dlouhé Třídy, C 303 Dešťová kanalizace na ulici Tajkovského" výkopové práce pomocí strojové techniky, v ochranném pásmu podzemního elektrického vedení vysokého napětí, kdy při provádění těchto výkopových prací došlo k přerušení kabelu vysokého napětí.

Vzniklé poškození středotlakého zařízení elektrizační soustavy bylo okamžitě nahlášeno společnosti [REDAKCE], která z místa aktivního zásahu pořídila fotodokumentaci o rozsahu poškození a následně zajistila jeho fyzickou opravu. Zjištěné skutečnosti o důsledcích počínání účastníka řízení v ochranném pásmu zařízení distribuční soustavy jsou zaznamenány v zápisu o porušení ochranného pásma energetického zařízení [REDAKCE] ze dne 12. září 2012. O poškození předmětného zařízení byl pořízen písemný záznam do Denního záznamu stavby. Veškeré náklady spojené s opravou poškozeného zařízení a náhradou vzniklé škody uhradil účastník řízení bezzbytku.

Stavebně technická činnost oprávněného zhotovitele stavby byla zajišťována na základě stavebního povolení č. j. [REDAKCE] Magistrátem města Havířova, odborem stavební a silniční správní řád na stavbu: „Dešťová kanalizace – C 301 dešťová kanalizace na ulici Nad Terasou, C 302 dešťová kanalizace parkoviště u Dlouhé Třídy, C 303 Dešťová kanalizace na ulici Tajkovského“ na vymezených pozemcích katastrálního území Bludovice.

Dále bylo zjištěno, že objednatel [REDAKCE] uzavřel s účastníkem řízení dne 10. srpna 2012 Smlouvu o dílo č. [REDAKCE]. Na základě této smlouvy byl dne 28. srpna 2012 podepsán Protokol o předání a převzetí staveniště, ve kterém objednatel prací předává staveniště a příslušnou technickou dokumentaci kontrolou dotčenému zhotoviteli stavby.

Bezprostřední příčinou aktivního zásahu v ochranném pásmu bylo poškození distribučního podzemního kabelového vedení napěťové úrovně 6kV typu AKP 3 x 120mm². K této události byl učiněn zápis do stavebního deníku. Ke vzniku poruchy se účastník řízení vyjádřil v Záznamu o místním šetření ze dne 12. září 2012. Zde uvádí, že k aktivnímu zásahu došlo dne 12. září 2012 při provádění regenerace náměstí Nad Terasou na ulici Dlouhá třída 89a/1143 v Havířově-Podlesí. Bylo provedeno vytýčení sítí a provedena ruční sonda. Při vykopání ruční sondy byly nalezeny dva samostatné kabely o průřezu 120mm² a jeden kabel o průřezu cca 20mm² neznámého původu, o kterém se domnívali pracovníci účastníka řízení provádějící výkopové práce, že se jedná o hledaný třetí kabel, proto pokračovali v dalším výkopu strojně. Následně zjistili, že třetí kabel 3 x 120mm² se nacházel cca 1,5m od již obnažené dvojice kabelů o průřezu 120mm². Skutečnost, že se jedná skutečně o třetí hledaný

kabel, potvrdil i přivolaný pracovník společnosti [REDAKCE], který přijel řešit poruchu vzniklou překopnutím daného kabelu.

V důsledku poškození elektrického zařízení distribuční soustavy došlo k výpadku dvou distribučních trafostanic.

Tyto zjištěné skutečnosti vychází z podkladů obsažených v kontrolním spisu Úřadu, sp. zn. [REDAKCE], a jsou uvedeny také v Protokolu č. K000813 o výsledku kontroly ze dne 8. ledna 2013, se kterým byl jednatel účastníka řízení, pan Petr Konečný, dne 1. února 2013 prokazatelně seznámen při převzetí stejnopisu uvedeného protokolu a tuto skutečnost současně potvrdil svým podpisem.

III. Vyjádření účastníka řízení k protokolu o výsledku kontroly

Ke zjištěním uvedeným v dotčeném protokolu z kontroly č. K000813 se účastník řízení nijak nevyjádřil, ani nevznesl námítky.

IV. Průběh správního řízení

Na základě skutečností zjištěných při provedené kontrole zahájil po vyhodnocení všech uvedených skutečností Úřad podle ust. § 46 správního řádu správní řízení z moci úřední. Zahájení správního řízení bylo účastníku řízení sděleno oznámením o zahájení správního řízení č. j. 02740-1/2013-ERU dne 18. března 2013 s poučením o právu podat návrhy na doplnění řízení ve smyslu ust. § 36 správního řádu. Účastník řízení tohoto práva nevyužil a nezaslal žádné návrhy na doplnění řízení ani nenavrhnul žádné další důkazy.

Správní orgán převzal do správního spisu dne 27. března 2013 kontrolní spis, sp. zn. KO-16249/2012-ERU, o čemž vyhotovil záznam o vložení do spisu č. j. 02740-3/2013-ERU. Správní orgán považoval skutečnosti vyplývající z kontrolního spisu sp. zn. KO-16249/2012-ERU za zcela dostačující a sám z moci úřední další dokazování v průběhu správního řízení nedoplnil.

Správní orgán zaslal dne 27. března 2013 oznámení o dokazování vedené pod č. j. 02740-4/2013-ERU, ve kterém účastníka řízení informoval o tom, že dne 3. dubna 2013 v 10:00 hod. na adrese dislokovaného pracoviště Energetického regulačního úřadu, Provozní 1, 722 00 Ostrava, kancelář č. 505, bude provedeno dokazování mimo ústní jednání, a to tak, že správní orgán v rámci tohoto dokazování bude provádět důkaz listinou, a to in concreto listinami obsaženými v kontrolním spise č. j. 16249/2012-ERU. Uvedené oznámení bylo účastníkovi řízení doručeno dne 27. března 2013.

Správní orgán provedl dne 3. dubna 2013 v 10:00 hod v souladu s ust. § 53 odst. 6 správního řádu dokazování mimo ústní jednání, při kterém se oprávněná úřední osoba bez přítomnosti dalších osob seznámila s obsahem jednotlivých listin obsažených v kontrolním spise č. j. 16249/2012-ERU, o čemž byl vyhotoven protokol o provedení důkazu listinou vedený pod č. j. 02740-5/2013-ERU, který byl vložen do správního spisu.

Dne 12. dubna 2013 zaslal správní orgán účastníku řízení oznámení o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí č. j. 02740-6/2013-ERU, které účastník řízení obdržel téhož dne. V něm správní orgán informoval účastníka řízení, v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 správního řádu, o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí ke všem podkladům rozhodnutí.

Účastník řízení této možnosti nevyužil a žádné vyjádření k podkladům rozhodnutí nezaslal.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení, s ohledem na to, že se účastník řízení nevyjádřil k podkladům řízení ani nenavrhл provedení dalších důkazů, a v souladu se zásadou materiální pravdy, která je zakotvena v ustanovení § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

V. Popis skutkového stavu věci

Účastník řízení prováděl dne 12. září 2012 v Havířově - Podlesí na ulici Dlouhá třída u domu č. p. 1143, v souvislosti s realizací stavby "Dešťová kanalizace – C 301 dešťová kanalizace na ulici Nad Terasou, C 302 dešťová kanalizace parkoviště u Dlouhé Třídy, C 303 Dešťová kanalizace na ulici Tajkovského"" výkopové práce pomocí strojové techniky, v ochranném pásmu podzemního elektrického vedení vysokého napětí, kdy při provádění těchto výkopových prací došlo k přerušení kabelu vysokého napětí.

Vzniklé poškození středotlakého zařízení elektrizační soustavy bylo okamžitě nahlášeno společnosti [REDAKCE], který z místa aktivního zásahu pořídil fotodokumentaci o rozsahu poškození a následně zajistil jeho fyzickou opravu. Zjištěné skutečnosti o důsledcích počinání účastníka řízení v ochranném pásmu zařízení distribuční soustavy jsou zaznamenány v zápisu o porušení ochranného pásma energetického zařízení [REDAKCE], ze dne 12. září 2012. O provedeném poškození předmětného zařízení byl pořízen písemný záznam do Denního záznamu stavby. Veškeré náklady spojené s opravou poškozeného zařízení a náhradou vzniklé škody uhradil účastník řízení bezzbytku.

Stavebně technická činnost oprávněného zhotovitele stavby, byla zajišťována na základě stavebního povolení č. j. [REDAKCE] Magistrátem města Havířova, odborem stavební a silniční správní řád na stavbu: „Dešťová kanalizace – C 301 dešťová kanalizace na ulici Nad Terasou, C 302 dešťová kanalizace parkoviště u Dlouhé Třídy, C 303 Dešťová kanalizace na ulici Tajkovského“ na vymezených pozemcích katastrálního území Bludovice.

Pro realizaci projektu „Dešťová kanalizace – C 301 dešťová kanalizace na ulici Nad Terasou, C 302 dešťová kanalizace parkoviště u Dlouhé Třídy, C 303 Dešťová kanalizace na ulici Tajkovského“, ve kterém se nacházejí energetická zařízení, bylo vydáno provozovatelem zařízení elektrizační soustavy společností [REDAKCE], vyjádření k existenci energetického zařízení. Součástí tohoto vyjádření vyhotoveného dne 12. července 2012 byla mapa zájmového území se zákresem podzemního vedení elektrického zařízení včetně podmínek pro provádění činností v jeho ochranném pásmu. Součástí těchto podmínek je i povinnost provádět výkopové práce v ochranném pásmu podzemního vedení ručně 1 metr od osy krajního kabelu, s tím že v případě provedení ručně vykopaných sond může být tato vzdálenost snížena na 0,5 metru.

Na základě Vyjádření o existenci podzemních silových vedení ve správě [REDAKCE] bylo provedeno vytyčení podzemního zařízení distribuční soustavy a pořízen Zápis o vytyčení podzemního zařízení distribuční soustavy ve správě [REDAKCE] který účastník řízení prokazatelně převzal dne 19. července 2012. Součástí zápisu jsou podmínky pro činnost v ochranném pásmu podzemního zařízení distribuční soustavy.

Vlastní existence zařízení elektrizační soustavy tedy byla účastníku řízení prokazatelně známa.

Účastník řízení tuto stavbu prováděl v souladu se Smlouvou o dílo č. [REDAKCE] [REDAKCE] Na základě této smlouvy byl dne 28. srpna 2012 podepsán Protokol o předání a převzetí staveniště, ve kterém objednatel prací, předává staveniště a příslušnou technickou dokumentaci kontrolou dotčenému zhotoviteli stavby.

Bezprostřední příčinou aktivního zásahu v ochranném pásmu bylo poškození distribučního podzemního kabelového vedení napěťové úrovně 6kV typu AKP 3 x 120mm². K aktivnímu zásahu došlo dne 12. září 2012 při provádění regenerace náměstí Nad Terasou na ulici Dlouhá třída 89a/1143 v Havířově-Podlesí. Při vykopání ruční sondy byly nalezeny dva samostatné kabely o průřezu 120mm² a jeden kabel o průřezu cca 20mm² neznámého původu, o kterém se účastník řízení domníval, že se jedná o hledaný třetí kabel, proto pokračovali v dalším výkopu strojně. Při této činnosti došlo k poškození kabelu vysokého napětí 3 x 120mm².

V důsledku poškození elektrického zařízení distribuční soustavy došlo k výpadku dvou distribučních trafostanic.

VI. Právní hodnocení

Správního deliktu ve smyslu ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci vedeného správního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem ve smyslu výše uvedeného ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu stanoveného v ust. § 46 odst. 8 písm. c) a porušení povinnosti stanovené v § 46 odst. 12 téhož zákona.

Z ust. § 46 odst. 8 písm. c) energetického zákona vyplývá, že v ochranném pásmu je zakázáno provádět činnosti, které by mohly ohrozit spolehlivost a bezpečnost provozu těchto zařízení nebo ohrozit život, zdraví či majetek osob. Toto ustanovení stanoví skutkovou podstatu správního deliktu ohrožovacího.

Při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo něj navíc ve smyslu ust. § 46 odst. 12 nesmí dojít k poškození energetického zařízení. Uvedené ustanovení tak představuje též kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu a to tak, aby nedošlo k jeho narušení. Z uvedeného ustanovení vyplývá mimo jiné i povinnost osob provádějících práce v ochranném pásmu počínat si takovým způsobem, aby nemohlo dojít k poškození energetického zařízení.

V uvedeném případě je následkem obsaženým ve skutkové podstatě správního deliktu poškození energetického zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo něj) mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností energetické zařízení poškodil, resp. prováděl takové činnosti, které mohly ohrozit spolehlivost a bezpečnost energetického zařízení.

V daném případě správní orgán prokázal, že to byl účastník řízení, který svými vlastními silami prováděl zemní práce v přímé souvislosti s realizací stavby „Dešťová kanalizace – C 301 dešťová kanalizace na ulici Nad Terasou, C 302 dešťová kanalizace parkoviště u Dlouhé Třídy, C 303 Dešťová kanalizace na ulici Tajkovského“, kdy při provádění těchto zemních prací prostřednictvím strojního mechanismu došlo přerušení kabelu vysokého napětí.

Správní orgán se tak při posuzování správního deliktu účastníka řízení mimo jiné zabýval skutkovým průběhem jeho jednání (tedy zejména, zda činnost prováděl v ochranném

pásmu a zda věděl, že činnost, kterou provádí, podléhá omezení ve smyslu energetického zákona), dále pak mimo jiné otázkou, zda účastník řízení prováděl výkopové práce s maximální opatrností.

Z ust. § 46 odst. 5 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma podzemního vedení elektrizační soustavy do napětí 110 kV, které činí 1 m po obou stranách krajního kabelu.

Tím, že účastník řízení prováděl dne 12. září 2012 v prostoru ochranného pásma zařízení elektrizační soustavy zemní práce v přímé souvislosti s realizací stavby „Dešťová kanalizace – C 301 dešťová kanalizace na ulici Nad Terasou, C 302 dešťová kanalizace parkoviště u Dlouhé Třídy, C 303 Dešťová kanalizace na ulici Tajkovského“, při kterých došlo k poškození kabelu vysokého napětí, postupoval tedy v rozporu s dikcí ust. § 46 odst. 8 písm. c) a ust. § 46 odst. 12 energetického zákona. Účastník řízení svým jednáním způsobil výpadek dvou distribučních trafostanic.

Správní orgán bezpochyby prokázal, že účastník řízení prováděl práce v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 46 odst. 5 energetického zákona, tedy v oblasti 1 metru po obou stranách krajního kabelu. Ochranné pásmo jako takové přitom vzniká dnem nabytí právní moci územního rozhodnutí o umístění stavby nebo souhlasu s umístěním stavby, přičemž pokud není podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, vyžadován ani jeden z těchto dokladů, potom dnem uvedení zařízení do provozu. Tím, že účastník řízení svým jednáním narušil zařízení elektrizační soustavy jako takové, není pochyb o tom, že práce prováděl v prostoru ochranného pásma.

Správní orgán v rámci řízení prokázal, že vlastní existence zařízení elektrizační soustavy byla účastníku řízení prokazatelně známa z Vyjádření k existenci energetického zařízení ze dne 12. července 2012 a ze Zápisu o vytyčení podzemního zařízení distribuční soustavy ze dne 19. července 2012.

Při provádění zemních prací v přímé souvislosti s realizací stavby „Dešťová kanalizace – C 301 dešťová kanalizace na ulici Nad Terasou, C 302 dešťová kanalizace parkoviště u Dlouhé Třídy, C 303 Dešťová kanalizace na ulici Tajkovského“ došlo k porušení kabelu vysokého napětí. Správní orgán tak prokázal, že účastník řízení předmětné zařízení poškodil v rozporu s ust. § 46 odst. 12 energetického zákona.

Dalším znakem zákazu provádění činností v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 46 odst. 8 písm. c) energetického zákona je, že tyto činnosti nesmí za žádných okolností ohrozit zařízení elektrizační soustavy, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Spolehlivost provozu je přitom nutné chápat jako stav, kdy zařízení umožňuje nepřetržitý provoz a dodávky směrem k určeným zákazníkům. Bezpečnost provozu nadto představuje stav, kdy nemůže dojít k ohrožení života, zdraví nebo majetku osob.

Účastník řízení svým jednáním způsobil výpadek elektrické energie a tím nepochybně ohrozil spolehlivost a bezpečnost provozu dotčeného energetického zařízení.

Správní orgán reflektuje, že účastník řízení postupoval při práci v ochranném pásmu podzemního elektrického vedení v souladu s podmínkami udělenými provozovatelem zařízení distribuční soustavy a před použitím strojní mechanizace provedl ruční sondu. V každém případě však měl účastník řízení postupovat tak, aby nedošlo k poškození energetického zařízení, zejména pokud při provedení ruční sondy byly nalezeny dva kabely o průřezu 120mm² a jeden kabel o průřezu cca 20mm², měl účastník řízení pokračovat ve výkopu ručně. Správní orgán má zejména za to, že účastník řízení měl zajistit kvalifikované posouzení toho, zda všechny tři nalezené kabely jsou elektrickým vedením vysokého napětí, tak jak je uvedeno v podmínkách provozovatele zařízení distribuční soustavy.

Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že byly naplněny formální znaky deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. V této souvislosti se správní orgán nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedeného deliktu.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007 sp. zn. 8 As 17/2007-135 vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti ve vztahu k porušené povinnosti, stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Na těchto závěrech nemůže ničeho změnit skutečnost, že zákony upravující správní delikty *stricto sensu* materiální stránku deliktu neupravují (na rozdíl od právní úpravy trestných činů a přestupků - srov. § 3 odst. 1 trestního zákona a § 2 odst. 1 zákona o přestupcích). Materiální stránka protiprávního jednání se tak i v případě správních deliktů musí projevit nejen při stanovení výše sankce, ale již při posuzování trestnosti právně závadného jednání. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo.

V daném případě, kdy účastník řízení poškodil podzemní kabel vysokého napětí typu AKP 3 x 120mm² s následným výpadkem dvou distribučních trafostanic, došlo k naplnění materiální stránky trestnosti uvedeného správního deliktu, neboť byl narušen zájem společnosti na nepřetržitém provozu elektrického zařízení a zájem na ochraně života, zdraví, bezpečnosti nebo majetku osob, který byl daným jednáním ohrožen.

Tímto svým jednáním se účastník řízení dopustil spáchání správního deliktu ve smyslu ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. Z tohoto důvodu přistoupil správní orgán k uložení pokuty.

VII. Uložení pokuty

Správní úřad se nejprve zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů, které měl Úřad k dispozici, nicméně nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení, co se týče jeho právní odpovědnosti za spáchaný delikt podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. Úřad proto přistoupil k uložení pokuty v takové výši, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč.

Úřad přihlížel při stanovení výše pokuty ke všem uvedeným skutečnostem zjištěným ve správním řízení zahájeném dne 18. března 2013 v předmětné věci. Zejména přihlížel ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona k závažnosti správního deliktu, ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Správní orgán má za to, že účastník řízení nevynaložil veškeré úsilí, které bylo v přímé souvislosti se způsobem prováděné činnosti v ochranném pásmu zařízení elektrizační soustavy požadováno a nezvolil pro tuto činnost takový stupeň obezřetnosti a míru opatrnosti, aby k poškození podzemního vedení elektrické energie nedošlo. Tuto skutečnost vnímá správní orgán jako přitěžující, neboť pokud by si účastník řízení počínal bděle, k narušení tohoto zařízení nemuselo nezbytně dojít.

Porušení povinností vyplývajících z ust. § 46 odst. 8 písm. c) a § 46 odst. 12 energetického zákona považuje správní orgán za velmi závažné, a to z důvodu účelu dotčené právní normy. Správní orgán zastává názor, že poškozením energetického zařízení může být způsoben závažný následek, který může ohrozit spolehlivost a bezpečnost elektrické soustavy jako takové. Především se jedná o možné přerušování dodávky konečným zákazníkům a také možnost, že nedodržením stanovených povinností a právních předpisů může dojít k ohrožení zdraví a života zúčastněných osob. Zejména z důvodu možného ohrožení života a zdraví osob jsou pro práci v ochranném pásmu stanovena přísná pravidla a podmínky, které se musejí bezpodmínečně dodržovat.

Správní orgán také posuzoval otázku způsobu spáchání správního deliktu. Zejména bylo při posuzování těchto skutečností přihlédnuto k faktu, že zemní práce sice byly prováděny v ochranném pásmu prostřednictvím strojní mechanizace, a nikoliv ručně, nicméně v souladu s podmínkami příslušného provozovatele distribuční soustavy. Tuto skutečnost hodnotí správní orgán jako okolnost polehčující.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl k energetické důležitosti předmětného zařízení. Účastníkovi řízení je vytýkáno, že poškodil podzemní kabelové vedení vysokého napětí a v důsledku poškození elektrického zařízení distribuční soustavy došlo k výpadku dvou distribučních trafostanic. Tyto údaje vypovídají o vysoké energetické důležitosti zařízení elektrizační soustavy, které účastník řízení narušil, a správní orgán k této skutečnosti přihlédl při stanovení výše pokuty jako k přitěžující.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k dalším následkům, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to k výpadku elektrické energie. Účastníkovi řízení je vytýkáno, že poškodil podzemní kabelové vedení vysokého napětí a v důsledku tohoto poškození došlo k výpadku dvou distribučních trafostanic. Ze zápisu o porušení ochranného pásma nevyplývá, v jakém rozsahu došlo k výpadku elektrické energie a kolik bylo odpojeno zákazníků, proto správní orgán k této skutečnosti nepřihlédl jako k polehčující, ani jako k přitěžující okolnosti.

Charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy o odpovědnost za výsledek. Je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu uvedených prací počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy, v daném případě zájem na ochraně zařízení elektrizační soustavy a zájem na bezporuchové dodávce elektrické energie pro jeho konečné zákazníky. To v praxi znamená, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu zařízení elektrizační soustavy je nutno konat tuto pracovní činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození. Způsob jak naplnit tato ustanovení zákona sám energetický zákon účastníkovi řízení neurčuje, činí jej však plně odpovědným za výsledek. Ačkoliv není správní orgán povinen zabývat se a posuzovat subjektivní stránku věci, je nutno přihlédnout ke skutečnosti, že úmyslem účastníka řízení zjevně nebylo porušit zákon, k čemuž však v konečném důsledku přesto došlo. Tuto skutečnost považuje správní orgán za polehčující okolnost, kterou zohlednil při stanovení výše pokuty.

V neposlední řadě se Úřad zabýval taktéž zjištěnou délkou trvání protiprávního stavu. Vzniklé poškození předmětného zařízení bylo ze strany účastníka řízení bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci zařízení elektrizační soustavy, který zajistil jeho následnou opravu. Ke skutečnosti, že došlo k bezprostřednímu nahlášení poškození předmětného zařízení a k aktivní účasti účastníka řízení při odstraňování škod, bylo přihlédnuto při stanovení výše pokuty také jako k polehčující okolnosti.

Při stanovení výše pokuty je nutno také zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování v celém jejich spektru. Na straně účastníka řízení je tedy třeba uvést, že není evidován v rámci žádného jiného správního řízení o uložení pokuty za porušení ustanovení energetického zákona ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říci, že účastník řízení porušil tento právní předpis poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. I As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

V souvislosti s výše uvedeným se tedy Úřad při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

V neposlední řadě tak správní orgán přihlédl právě k osobě účastníka řízení a jeho majetkovým poměrům. Vzhledem ke skutečnosti, že účastník řízení je právnickou osobou zapsanou v obchodním rejstříku, vycházel Úřad při stanovení výše pokuty ze sbírky listin vedené v obchodním rejstříku. Z výkazu zisku a ztráty za rok 2011 vyplývá, že účastník řízení ve vybraném účetním období vykázal výsledek hospodaření před zdaněním ve výši 1 953 000 Kč, přičemž provozní výsledek hospodaření vykázal ve výši 2 341 000 Kč. Účastník řízení dosáhl v tomto období výkonů ve výši 55 164 000 Kč. S ohledem na tyto údaje je zřejmé, že uložená pokuta nemůže být považována za finanční ohrožení podnikání či existence účastníka řízení a nemá tedy likvidační charakter.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře rušitele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka

řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.

Likvidační pokuta ve vztahu k podnikajícím osobám je dle judikatury taková, která je způsobilá pachateli sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží. O zjevně nepřiměřenou výši sankce nejde v případě, kdy pokuta byla uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí. Rovněž je nutno přihlídnout k tomu, že majetkové poměry pachatele nejsou jediným kritériem pro stanovení výše pokuty, nicméně sankce by neměla být vzhledem ke svému účelu nepřiměřená.

S ohledem na uvedené údaje je zřejmé, že uložená pokuta nemůže být považována za finanční ohrožení podnikání či existence účastníka řízení a nemá tedy likvidační charakter.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. v dolním pásmu možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Správní orgán taktéž rozhodl v souladu se zásadou uvedenou v ust. § 2 odst. 4 správního řádu, kdy má povinnost dbát na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.

Ve správním řízení je účastníku řízení výrokem II. tohoto rozhodnutí ukládána pokuta ve výši 20 000 Kč, a to za správní delikt podle energetického zákona. Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb. činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ustanovením § 152 správního řádu k předsedkyni Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Jan Vašek
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly